

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/234455,CALL-FOR-PAPERS-Ogolnopolska-konferencja-naukowa-Ksieza-dla-wladzy-grozni-Duchow.html>
26.02.2026, 19:05

CALL FOR PAPERS: Ogólnopolska konferencja naukowa „Księża dla władzy groźni. Duchowni współpracujący z opozycją (1976-1989)”, cz. IV - Warszawa, 14-15 października 2026 (zgłoszenia do 30 maja 2026 r.)

14.10.2026

[konferencja Księża](#)

Biuro Badań Historycznych IPN w Warszawie zaprasza do wzięcia udziału w ogólnopolskiej konferencji naukowej „Księża dla władzy groźni. Duchowni współpracujący z opozycją (1976-1989)”, cz. III, która odbędzie się w dniach 14-15 października 2026 r. w Centralnym Przystanku Historia IPN im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego, ul. Marszałkowska 107 w Warszawie.

Celem konferencji, realizowanej w ramach Centralnego Projektu Badawczego IPN „Władze komunistyczne wobec Kościołów i związków wyznaniowych 1944-1989”, jest przedstawienie sytuacji księży współpracujących z opozycją w latach 1976-1989. Chodzi o duchownych kooperujących nie tylko z „Solidarnością” i organizacjami o charakterze politycznym, takim, jak KOR czy KPN, ale również ze środowiskami lokalnymi, przeciwstawiającymi się na różne sposoby władzom PRL.

Sytuacja duchownych, których komunistyczne władze nazywały „księżmi negatywnymi” ze względu na współpracę z opozycją oraz otwarcie wyrażany sprzeciw wobec ich rządów, była skomplikowana. Wynikało to z faktu, że nie tylko dygnitarze partyjni oceniali ich działalność w negatywny sposób, ale zdarzało się również, że czynili tak ich kościelni zwierzchnicy czy też inni duchowi pracujący w tej samej diecezji. Już z tego powodu warto nakreślić ich sytuację i problemy, jakie wynikały z otwartego prezentowania poglądów niezgodnych z założeniami politycznymi władz PRL.

Podstawowym założeniem konferencji i późniejszej publikacji o charakterze monografii wieloautorskiej będzie omówienie sposobu funkcjonowania, relacji z władzami wojewódzkimi oraz ordynariuszami i sufraganami diecezji księży współpracujących z opozycją w poszczególnych województwach. Celem będzie zaprezentowanie wspomnianej problematyki w jak najszerszym zakresie i we wszystkich najważniejszych regionach Polski. Oprócz tego omówione zostanie w osobnych referatach podejście centralnych władz partyjnych oraz Episkopatu Polski do problemu aktywności wspomnianej grupy duchownych, która, jak należy pamiętać, stanowiła zdecydowaną mniejszość wśród księży. Jesteśmy otwarci na Państwa propozycje i zgłoszenia.

Plonem konferencji będzie recenzowana publikacja w formie tomu studiów, wydana w wydawnictwie IPN. Prelegentów prosimy o dostarczenie najpóźniej do 30 grudnia 2026 r. tekstów dostosowanych do instrukcji wydawniczej IPN. Jest to warunek wzięcia udziału w konferencji.

Nie pobieramy opłaty konferencyjnej. Prelegentom zapewniamy nocleg i wyżywienie oraz zwrot kosztów podróży w formie honorarium autorskiego.

Pracownicy IPN rozliczają udział w konferencji w ramach delegacji służbowych.

Wypełnione zgłoszenia udziału w konferencji (na załączonym formularzu) osób pragnących wygłosić referat przyjmowane będą do 30 maja 2026 r.

dr hab. Rafał Łatka

rafal.latka@ipn.gov.pl

rafal.latka7@gmail.com

Pliki do pobrania

[Formularz zgłoszeniowy \(doc, 24 KB\)](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Warszawa

Centrala

Kościół

Konferencja naukowa